

مهدیه تهران - اصول تزکیه - ۱

پناهیان: کسانی که به کسب معارف دین اهمیت نداده و به معارف پراکنده خود اکتفا می‌کنند، در بحران‌ها دچار مشکل می‌شوند

مهدیه تهران در ماه مبارک رمضان امسال، بعد از مناجات دلنشین حاج مهدی سماواتی، میزبان سخنرانی حجت الاسلام علیرضا پناهیان است. این استاد حوزه و دانشگاه هر شب ساعت ۱۱ با موضوع «اصول تزکیه - طرحی نو و جامع در بیان قواعد کلیدی رشد معنوی و اخلاق اسلامی» در مهدیه تهران سخنرانی می‌کند. گزیده‌ای از مطالب ارائه شده در اولین جلسه با موضوع «اصول تزکیه» را در ادامه می‌خوانید:

متأسفانه برخی از مذهبی‌های ما به کسب معرفت اهمیت نمی‌دهند

- ماه مبارک رمضان حداقل فایده‌اش این است که انسان خوش‌فهم‌تر می‌شود. چون فرموده‌اند اثر روزه حکمت است و حداقل حکمت خوش‌فهمی است. اگر انسان در ماه مبارک رمضان عمق برخی معانی را درک نکرد در سایر اوقات نیز نخواهد فهمید.
- متأسفانه برخی از مذهبی‌های ما نیز معارف دینی را خوب متوجه نشده‌اند، چه رسد به دیگران. به کسب معرفت هم اهمیت نداده‌اند و به آگاهی‌های پراکنده‌ای که در ذهنشان جمع شده است اکتفا می‌کنند. اینها در بحران‌ها دچار مشکل خواهند شد و چه بسا در امتحانات آخرالزمان یا دچار ریزش شوند و یا هزینه رشد جامعه دینی را افزایش دهند و یا حرکت را کند کنند.
- امروزه تمام افراد مذهبی، حزب‌اللهی‌ها و تمام مسئولینی که یک عمر بر اساس اعتقادات و معارف خود خدمت کرده‌اند، همه باید از کم‌مایگی و یا عدم آگاهی از معارف کلیدی نگران باشند. گاهی اوقات انسان اشتباهات فاحشی را

در آدم‌هایی می‌بیند که از نظر ایمان و علائق دینی مشکلی ندارند اما به خاطر نداشتن یک آگاهی و معرفت کلیدی و ساده دچار اشتباه فاحش شده است. امروز مسائل پیچیده‌تر شده‌اند و نیاز به معارف عمیق و دقیق بیشتر شده است.

- رسول گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: «وای بر هر مسلمانی که در هفته یک روز را قرار ندهد که در آن روز، امر دین و آئین خود را بفهمد و بیاموزد، و از (معارف) دین خویش پرسش نماید؛ **أَفِ لِكُلِّ مُسْلِمٍ لَا يَجْعَلُ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ يَوْمًا يَتَفَقَّهُ فِيهِ أَمْرَ دِينِهِ وَ يَسْأَلُ عَنْ دِينِهِ وَ رَوَى**» (محاسن/۱/۲۲۵) مؤمن باید حداقل هفته‌ای یک روز خود را به کسب معرفت اختصاص بدهد و کسب معرفت هم باید مداوم باشد نه مقطعی.

بسیاری از بی‌دینی‌ها و بی‌بند و باری‌ها به خاطر عدم آگاهی درست از معارف کلیدی دین است

- بسیاری از بی‌دینی‌ها و بی‌بند و باری‌ها به خاطر عدم آگاهی درست و حساب شده از معارف دینی است. بسیاری اوقات این آگاهی‌های دم‌دستی که همه می‌دانند کارگشا نیست، گاهی جوانان با چند کلمه سطحی و ساده به راحتی متقاعد نمی‌شوند. این نتیجه رشد عقل از طرفی و تهاجم دشمنان دین از طرف دیگر است. ما باید برای نیازهای نو و نیازهای نسل جوان، پاسخ نو و عمیق داشته باشیم؛ پاسخی که از معارف دینی ما قابل استخراج است.

لازم است معارف دینی پراکنده‌ای که در ذهن داریم را نظم دهیم و طبقه‌بندی کنیم

- ما آگاهی‌های پراکنده فراوانی برای برنامه‌ریزی رشد و تربیت خودمان و دیگران در ذهن داریم و تا کنون تذکرات فراوان، توصیه‌ها و دستورالعمل‌های اخلاقی و تربیتی بسیاری را شنیده‌ایم و به یاد داریم. اما لازم است داشته‌های ذهنی خود در زمینه معارف دینی را نظم و سامان دهیم و یک شبکه مرتبی از معارف در ذهن خود ایجاد کنیم.
- منظم شدن آگاهی‌ها و معارف انسان را از حالت عوامی خارج می‌کند و به عالم بودن نزدیک می‌کند و در غالب موارد دین داری راحت‌تر و لذت‌بخش‌تر خواهد کرد چون راه روشن‌تر می‌شود و انسان متقاعدتر انگیزه حرکت پیدا می‌کند
- اگر معارف دینی و آگاهی‌های ما منظم باشد مقاومت در برابر شیطان بیشتر خواهد شد. نه تنها هجمه‌های فرهنگی و ماهواره‌ها و... به جامعه ما آسیب نخواهد زد، بلکه فرصتی خواهد بود برای اینکه ما درمان دردهای جوامع غربی را پیدا کنیم و به آنها منتقل کنیم. و حتی جوانان غربی را روشن و بیدار کنیم.
- ما در جلسات بعدی می‌خواهیم تحت عنوان اصول تزکیه که اصلی‌ترین رسالت انبیاء است و بارها در قرآن تصریح شده است و اصلی‌ترین وظیفه ماست و اساسا تمام افکار احساسات و رفتارهای خوب ما را در بر می‌گیرد به تنظیم افکار و تعمیق معارف خود پردازیم. امیدواریم خدا به همه ما توفیق درک بهتر دین را در ماه مبارک رمضان عنایت بفرماید.